

Institutt for samfunnsøkonomi

Eksamensoppgave i SØK3517 – Åpen makroøkonomi

Faglig kontakt under eksamen: Jørn Rattsø

Tlf.: 73 59 19 34

Eksamensdato: 14. desember 2018
Eksamenstid (fra-til): 6 timer (09.00-15.00)
Sensurdato: 14. januar 2019

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: C

Formelsamling:

Knut Sydsæter, Arne Strøm og Peter Berck (2006): Matematisk formelsamling for økonomer, 4utg. Gyldendal akademiske.

Knut Sydsæter, Arne Strøm, og Peter Berck (2005): Economists' mathematical manual, Berlin.

Kalkulator:

Casio fx-82ES PLUS, Casio fx-82EX Citizen SR-270x, SR-270X College eller HP 30S.

Målform/språk: Bokmål

Antall sider (uten forside): 3

Antall sider vedlegg: 0

Informasjon om trykking av eksamensoppgave

Originalen er:

1-sidig 2-sidig

sort/hvit farger

skal ha flervalgskjema

Kontrollert av:

_____

Dato

_____

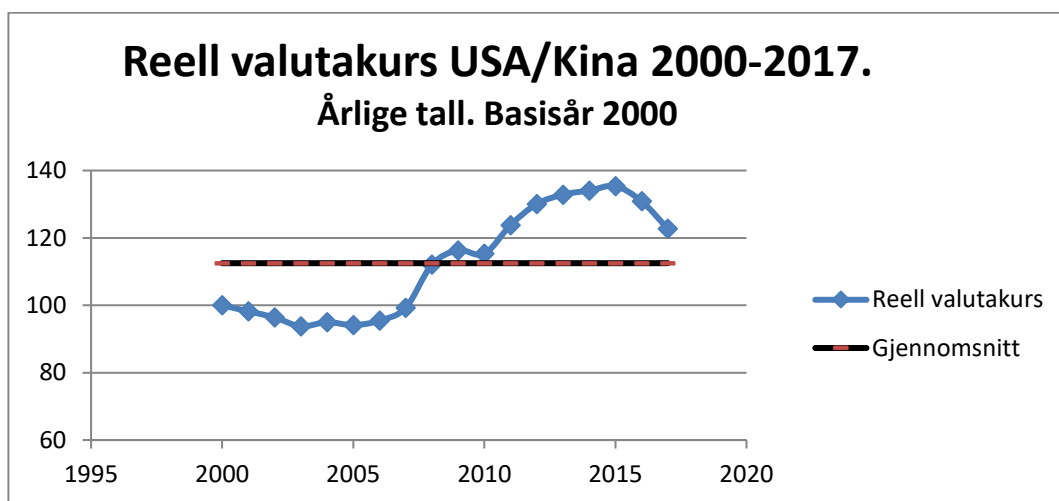
Sign

Oppgave 1: Teller 10 %

- (i) Driftsregnskapet inngår som en viktig del av utenriksregnskapet. Nevn de viktigste postene i driftsregnskapet. Hvordan blir renteutgifter på lån opptatt i utlandet ført? Spiller det noen rolle om lånet blir opptatt i norsk eller i utenlandsk valuta?
- (ii) Forklar hva som menes med «overshooting» av valutakursen. Vil «overshooting»-fenomenet stemme overens med kjøpekraftsparitet?
- (iii) Forklar hva som menes med ricardiansk ekvivalens.
- (iv) Nedenstående figur fremstiller utviklingen i den reelle valutakursen mellom USA og Kina, Q , definert som:

$$Q = \frac{E_{dollar/yuan} P_{Kina}}{P_{USA}},$$

hvor $E_{dollar/yuan}$ er valutakursen i dollar per yuan, mens P_{Kina} og P_{USA} er konsumprisindeksene i henholdsvis Kina og USA. Den reelle valutakursen er normalisert til å være lik 100 i år 2000.

Tolk hva den reelle valutakursen, Q , gir uttrykk for. Kommenter deretter utviklingen i den reelle valutakursen mellom dollar og yuan, slik den er vist i figuren. Hva sier denne utviklingen i den reelle valutakursen om kjøpekraftsparitet?

Oppgave 2: Teller 30 %

Aktørene i et land kan plassere sin finansielle formue i obligasjoner som er utstedt i hjemlandet eller i utlandet. La i og i_* være de nominelle rentene på de hjemlige og utenlandske obligasjonene, mens e er forventet depresieringsrate.

(i) Forklar at realrenten til en hjemlig aktør, π , er gitt ved

$$(1) \quad \pi = (1 - f)(i - p) + f(i_* + e - p),$$

hvor p er hjemlig inflasjonsrate, mens f er formuesandelen som er plassert i den utenlandske obligasjonen.

Aktørens nytte, U , er beskrevet ved funksjonen

$$(2) \quad U = E(\pi) - \frac{1}{2}R\text{var}(\pi),$$

hvor E og var betegner henholdsvis forventning og varians, mens R er relativ risikoaversjonskoeffisient.

(ii) Gi en forklaring på nyttefunksjonen i (2). Spesifiser enheten som nytten måles i, og diskuter spesielt avveien mellom forventning og varians som blir gjort i (2).

(iii) Med utgangspunkt i (1)-(2), utled de optimale porteføljeandelene, f og $(1-f)$.

(iv) Forklar at de optimale porteføljeandelene kan deles i en hedging og i en spekulasjonsdel. Vis spesielt at hedgingandelene summerer til 1, mens spekulasjonsandelene summerer til null. Forklar grunnen til dette resultatet.

(v) Forklar hva som menes med risikopremie.

(vi) Vi deler verden i to: USA og Europa. Du kan se på USA som hjemland og Europa som utland. Ifølge Bank for International Settlements er dollarnominerte obligasjoner svært dominerende i verdensmålestokk. Hvilken slutning vil du trekke ut fra en slik opplysning med hensyn på risikopremiens fortegn og størrelse?

Oppgave 3: Teller 60 %

Ta utgangspunkt i en liten åpen globalisert økonomi, og forutsett at tidshorisonen er uendelig lang. Bedrifter produserer en vare, Y , ved hjelp av realkapital, K . Produktfunksjonen er gitt ved:

$$(1) \quad Y_s = A_s F(K_s),$$

hvor Y_s er produksjonen av varen i periode s , K_s er realkapitalbeholdning i begynnelsen av periode s , og A_s er en produktivitetsparameter. Konsumentenes nyttefunksjon, U , er gitt ved:

$$(2) \quad U_t = \sum_{s=t}^{\infty} \beta^{s-t} u(C_s)$$

hvor C_s er privat konsum i periode s , mens β er en nyttereduksjonsparameter. Den periodevise budsjettbetingelsen er:

$$(3) \quad B_{s+1} - B_s = Y_s + rB_s - C_s - I_s - G_s,$$

hvor I_s , G_s er henholdsvis investeringer og offentlig konsum i periode s . B_s er obligasjonsbeholdning i begynnelsen av periode s , mens r er realrenten.

- (i) Hva menes med en globalisert økonomi, og hva innebærer det at en økonomi er liten? Forklar dernest budsjettbetingelsen (3).
- (ii) Forklar hva som menes med «no-Ponzi-game»-betingelsen? Vis at vi under denne betingelsen kan utlede at privat netto formue i begynnelsen av periode t , W_t , er lik:

$$(4) \quad W_t = (1+r)B_t + \sum_{s=t}^{\infty} \left(\frac{1}{1+r}\right)^{s-t} (Y_s - I_s - G_s)$$

- (iii) Vis at optimalt konsum over tid kjennetegnes ved Euler betingelsen

$$u'(C_s) = \beta(1+r)u'(C_{s+1}).$$

Anta at nyttefunksjonen er av CES-typen:

$$u(C) = \frac{1}{1-1/\sigma} C^{1-1/\sigma},$$

hvor σ er substitusjonselastisiteten.

- (iv) Vis at når vi har en CES-nyttefunksjon og forutsetter at $\beta < 1$ og $\sigma < 1$, så kan optimalt konsum utledes til

$$C_t = \frac{r-\nu}{1+r} W_t,$$

hvor $\nu = (1+r)^\sigma \beta^\sigma - 1$.

- (v) Vis at vi fra husholdenes nyttemaksimeringsproblem også kan utlede at:

$$A_{s+1}F'(K_{s+1}) = r$$

Anta nå at fremtidig produksjon og størrelsen på offentlige utgifter er usikre størrelser. Aktørene tar da beslutninger under usikkerhet. Vi forutsetter at de maksimerer forventet nytte.

$$U_t = E_t[\sum_{s=t}^{\infty} \beta^{s-t} u(C_s)],$$

hvor E_t er en forventningsoperator betinget på tilgjengelig informasjon på tidspunkt t .

- (vi) Anta at aktørene maksimerer forventet nytte. Utled førsteordensbetingelsene i det tilhørende nyttemaksimeringsproblemet.
- (vii) Diskuter om investeringene vil gå ned i volum når beslutningene taes under usikkerhet.